

Poštovani,

poštovane,

Na portalu dnevnog lista Informer 24.01.2025. godine, objavljen je tekst naslovljen [“UZNEMIRUJUĆ SNIMAK IZ RAKOVICE! Opozicija u političke svrhe koristi devojkicu sa posebnim potrebama, ona doživela napad! \(VIDEO\)”](#) nepoznatog autora. Uz tekst objavljen je i video sa protesta u Rakovici, na kojem se vidim ja, Jana Paunović, a koji je Informer opisao kao “uznemirujuć” i naslovio “Opozicija zloupotrebljava devojkicu sa posebnim potrebama”. Niko iz Informera me nije kontaktirao za izjavu, već su zaključke o meni, mom invaliditetu i ovom događaju doneli sami. Ja sam na protestu bila samostalno i u potpunosti svojom voljom. U jednom trenutku okliznula sam se i pala, nakon čega su mi ljudi u blizini pomogli da ustanem i zatim sam nastavila mirno da protestujem. Nisam doživela nikakav napad, priroda mog zdravstvenog stanja nije takva da može da izazove nagla pogoršanja i napade bilo koje vrste.

Informer je u ovom tekstu građane i građanke okupljene na protestu nazvao “antisrpskim huliganima”, a mene i “osobom sa posebnim potrebama” tvrdivši da na snimku “doživljavam napad”. Koristeći ovaj jezik, Informer osim što politički targetira okupljene na protestu, uključujući i mene, samostalno donosi zaključke o mom invaliditetu i intelektualnim sposobnostima, koristeći potcenjujuću i diskriminatornu terminologiju. Termin “osoba sa posebnim potrebama” osim što ima negativan prizvuk, je neadekvatan jer podrazumeva da osobe sa invaliditetom imaju potrebe koje se potpuno razlikuju od “običnih” potreba drugih ljudi, umesto da ih samo zadovoljavaju na drugačiji način.

Takođe, Informer tvrdi da me je neko na ovaj protest “doveo” i da me opozicija “koristi u političke svrhe”, čime se implicira da ja, kao i drugi ljudi sa invaliditetom, nemamo sposobnost samostalnog rasuđivanja i formiranja političkog stava, kao i da nemamo pravo na sopstveno mišljenje i učestvovanje na protestima. Tvrdnja da mene ili bilo koju osobu sa invaliditetom neko “koristi” infantilizuje i potcenjuje mene, a posledično i druge osobe sa invaliditetom. Smatram da ovaj tekst Informera krši nekoliko tačaka koje propisuje [Kodeks novinara i novinarki Srbije](#), između ostalog:

Tačku 2. odeljka I, u kojoj se navodi da je “obaveza novinara/novinarki i urednika/urednica da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja”. U ovom tekstu, gorenavedene nagađanja i pretpostavke o događaju sa snimka, meni, mom invaliditetu i navodnoj “nesposobnosti” učestvovanja na protestu, predstavljene su kao činjenice.

Tačku 2. odeljka III, u kojoj se navodi da “Novinari/novinarke neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na

diskriminaciju ili agresivno ponašanje.” U ovom tekstu Informer se koristi agresivnom retorikom nazivajući građane i građanke koji protestuju “antisrpskim huliganima”, a sam tekst diskriminatoran je prema drugim demonstrantima, meni, kao i osobama sa invaliditetom uopšte.

Na ovaj način prekršena je i **tačka 1. odeljka V**, koja propisuje da “novinari/ novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orijentacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla”, kao i narednu tačku 2. istog odeljka koja posebno naglašava dužnost novinara/ki da "poštuju i štite prava i dostojanstvo", između ostalog, osoba sa invaliditetom i drugih osetljivih grupa.

Jana Paunović